

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปี 2566

เทศบาลตำบลบ้านแทน
อำเภอบ้านแทน จังหวัดชัยภูมิ

คำนำ

ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อเกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อในทางลบ ซึ่งอาจจะเกิดจากหลายสาเหตุจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานหรือองค์กรต้องมีการคิดไว้ล่วงหน้า หรือการสร้างสถานการณ์ความเสี่ยงที่คิดว่าอาจจะเกิดขึ้น เพื่อที่จะได้เตรียมมาตรการการป้องกันหรือลดความเสี่ยงนั้น ๆ ฉะนั้น การแก้ไขหรือการป้องกันการทุจริต จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร และเป็นเจตจำนงของทุกหน่วยงานที่จะต้องร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต และหาแนวทางการป้องกันหรือลดความเสี่ยงในหน่วยงาน จึงเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่จะช่วยป้องกันและลดความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่งรวมถึงเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นแล้วจะสามารถจัดการได้ดีกว่าหน่วยงานที่ไม่ได้มีการประเมินความเสี่ยง และหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขไว้ ดังนั้น เทศบาลตำบลบ้านแพ้น จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตในหน่วยงานขึ้น เพื่อมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบจากทุกภาคส่วนเผื่อระวัง และสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประทุพติมิชอบได้ และเป็นองค์กรที่มีการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

งานนิติการ

สำนักปลัดเทศบาล

2566

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

หน้า

1. วัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต
2. ประโยชน์ของการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต
3. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

บทที่ 2 การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน
2. แนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยง
3. แบบประเมินความเสี่ยงการทุจริต

บทที่ 3 แนวทางการจัดการความเสี่ยงหรือมาตรการป้องกัน

1. กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง
2. แนวทางการจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลบ้านแท่น

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทุจริตมีด้วยกันหลายประการ เช่น แรงกดดัน แรงจูงใจ หรือโอกาสที่เกิดจากช่องว่างทางกฎหมาย นอกจากนี้การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่แข็งแรง การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ การผูกขาดผลประโยชน์ทางธุรกิจกับการดำเนินงานของภาครัฐ ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม การขาดคุณธรรมเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ระบบเศรษฐกิจที่บิดเบี้ยว มีความเหลื่อมล้ำของช่องว่างระหว่างคนจนคนรวย คนมีอำนาจและคนไร้อำนาจ ส่งผลให้มีการแสวงหาหนทางที่จะลดความเหลื่อมล้ำโดยการทุจริตมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีความเข้มแข็งทั้งในส่วนของกฎหมาย กฎระเบียบ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 ที่บูรณาการความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในการสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็งทั้งสังคมไทย เพื่อให้ประเทศไทยมีมาตรฐานความโปร่งใสเทียบเท่าระดับสากล

1. วัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

- 1.1 เพื่อแสดงเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริตของเทศบาลตำบลบ้านแท่น
- 1.2 เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง
- 1.3 เพื่อให้การบริหารราชการของเทศบาลตำบลบ้านแท่นเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 1.4 เพื่อเสริมสร้างมาตรการการป้องกันการทุจริตและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

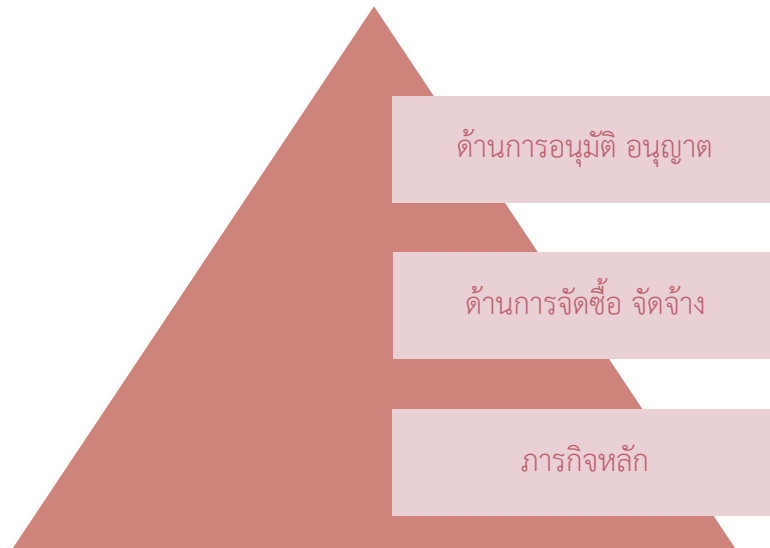
2. ประโยชน์ของการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

- 2.1 ผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต
- 2.2 เทศบาลตำบลบ้านแท่นบริหารราชการเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 2.3 ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล
- 2.4 กลไกการตรวจสอบการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลบ้านแท่นมีความเข้มแข็งในการตรวจสอบ
- 2.5 เทศบาลตำบลบ้านแท่น มีโครงการ กิจกรรม และมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการลดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบ

3. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 3.1 ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง
- 3.3 ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

บทที่ 2

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

เทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ปัจจุบันในเขตเทศบาลตำบลบ้านแท่น การสาธารณสุขและการคมนาคมสะดวกมากขึ้น มีโรงพยาบาลประจำอำเภอ สถานีตำรวจภูธรบ้านแท่น มีถนนตัดผ่านครบทุกสายการคมนาคมในชุมชนที่ดีขึ้น ได้รับการส่งเสริมอาชีพทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมและอาชีพเสริมตามความต้องการของชุมชน ทำให้ประชาชนมีรายได้และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามลำดับ

เทศบาลตำบลบ้านแท่น ได้ยกรูขานะจากสภาภิบาลบ้านแท่นเป็นเทศบาลตำบลบ้านแท่น ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสภาภิบาลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ประกาศ ณ วันที่ 15 กันยายน 2515

1.2 การแบ่งส่วนราชการ อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านแท่น

1.2.1 สำนักปลัดเทศบาล

ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการกลาง งานสารบรรณ งานประชุมสภา งานจัดทำทะเบียนสมาชิกสภาเทศบาล คณะผู้บริหาร งานเลือกตั้ง งานทะเบียนราษฎร งานรักษาความสงบ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานนิติการ รวมถึงการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้แก่พนักงานเทศบาล การบริหารงานบุคคลของเทศบาลทั้งหมด รวมทั้งราชการทั่วไปของเทศบาล และราชการที่มีได้กำหนดเป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในเทศบาลตำบลบ้านแท่นโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการส่วนราชการในเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของเทศบาล โดยสำนักปลัดเทศบาลได้แบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

1. ฝ่ายปกครอง

- งานทะเบียนราษฎร
- งานรักษาความสงบ
- งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- งานธุรการ
- งานบริการงานบุคคล
- งานกิจการสภา
- งานนิติการ

2. ฝ่ายสวัสดิการสังคม

- งานสังคมสงเคราะห์ งานพัฒนาชุมชน
- งานฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพ

1.2.2 กองคลัง

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน และเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่น ๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่าง ๆ งานการเงินและบัญชี งานระเบียบ งานพัสดุและทรัพย์สิน งานพัฒนารายได้ งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน โดยแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

1. งานการเงิน บัญชีและงานระเบียบ
2. งานพัสดุและทรัพย์สิน
3. งานพัฒนารายได้
4. งานแผนที่และทะเบียนทรัพย์สิน
5. งานผังเมือง

1.2.3 กองช่าง

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้าง งานควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานสาธารณูปโภค งานเครื่องจักรกล การควบคุมและบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย โดยแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

1. งานวิศวกรรม
2. งานสถาปัตยกรรม
3. งานสาธารณูปโภค
4. งานสวนสาธารณะ
5. งานเครื่องจักรกล
6. งานสถานที่และไฟฟ้าสาธารณะ

1.2.4 กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานสุขาภิบาลอนามัยสิ่งแวดล้อม งานวางแผนสาธารณสุข งานรักษาความสะอาด งานตลาด งานเผยแพร่และฝึกอบรม งานส่งเสริมสุขภาพ งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ งานศูนย์บริการสาธารณสุข งานกองทุนหลักประกันสุขภาพ รวมถึงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย แบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

1. งานธุรการ งานการเงินบัญชี และงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ
2. งานสุขาภิบาลอนามัยสิ่งแวดล้อม และงานรักษาความสะอาด
3. งานส่งเสริมสุขภาพ งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
4. งานสัตวแพทย์
5. งานตลาด
6. งานศูนย์บริการสาธารณสุข

7. งานเผยแพร่และฝึกอบรม
8. งานวางแผนสาธารณสุข
9. งานโครงการธนาคารขยะ

1.2.5 กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานแผนงานและโครงการ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก งานส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรม งานกีฬาและนันทนาการ รวมถึงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย แบ่งส่วนราชการภายในได้ดังนี้

1. งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. งานแผนงานและโครงการ
3. งานวิชาการ
4. งานงบประมาณ
5. งานบุคคล
6. งานโภชนาการ

1.2.6 กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริการเผยแพร่ทางวิชาการ งานวิเคราะห์นโยบายและแผน การจัดทำร่างเทศบัญญัติ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แบ่งส่วนราชการภายในดังนี้

1. งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
2. งานบริการและเผยแพร่วิชาการ

2. แนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เทศบาลตำบลบ้านแท่น ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโดยได้จัดทำแบบประเมิน โดยกำหนดประเด็นความเสี่ยงและให้พนักงานเทศบาลตำบลบ้านแท่นตอบแบบประเมินความเสี่ยง ซึ่งได้กำหนดลำดับไว้ว่า หากประเด็นใดมีความเสี่ยงสูงให้ใส่หมายเลข 1 แล้วนำผลที่ได้มาสรุปหาประเด็นความเสี่ยง เพื่อหาแนวทางและมาตรการป้องกันความเสี่ยง

ความเสี่ยง	คะแนนความเสี่ยง
สูงสุด	1
สูงมาก	2
สูง	3
ปานกลาง	4
ต่ำ	5
ต่ำมาก	6
ไม่มีความเสี่ยง	7

3. แบบประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ

1. คำอธิบาย ขอความร่วมมือบุคลากรเทศบาลตำบลบ้านแท่น ตอบแบบประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยระบุตัวเลขเรียงลำดับตามประเด็นที่ท่านคิดว่าจะมีความเสี่ยงต่อการทุจริตมากที่สุด ตามตัวอย่างที่กำหนด

คะแนนความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง
6	กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ
3	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
1	การกำหนดราคากลาง

2. ประเด็นคำถาม ท่านคิดว่าประเด็นใดมีความเสี่ยงต่อการทุจริตในการทำงานของพนักงานเทศบาลตำบลบ้านแท่นมากที่สุด โดยใส่ตัวเลขดังต่อไปนี้ สูงสุด = 1/ สูงมาก = 2/ สูง = 3/ ปานกลาง = 4/ ต่ำ = 5/ ต่ำมาก = 6/ ไม่มีความเสี่ยง = 7

ข้อ	ประเด็นความเสี่ยง
1	กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของเทศบาล
2	การอนุญาตต่าง ๆ
3	การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
4	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
5	การกำหนดราคากลาง
6	การตรวจรับพัสดุ
7	การคืนหลักประกันต่าง ๆ
8	การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อแก้ไขปัญหาโควิด - 19
9	การใช้ทรัพยากรของทางราชการ
10	การจัดโครงการต่าง ๆ
11	การรับสินบนของพนักงาน
12	การแจกเบี้ยผู้สูงอายุ เบี้ยผู้พิการ
13	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านแท่น

4. สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ข้อ	ประเด็นความเสี่ยง	คะแนนความเสี่ยง
1	กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของเทศบาล	6
2	การอนุญาตต่าง ๆ	6
3	การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	7
4	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	2
5	การกำหนดราคากลาง	6
6	การตรวจรับพัสดุ	6
7	การคืนหลักประกันต่าง ๆ	7
8	การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อแก้ไขปัญหาโควิด - 19	6
9	การใช้ทรัพยากรของทางราชการ	3
10	การจัดโครงการต่าง ๆ	7
11	การรับสินบนของพนักงาน	7
12	การแจกเบี้ยผู้สูงอายุ เบี้ยผู้พิการ	7
13	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านแท่น	7

จากผลการตอบแบบประเมินความเสี่ยงการทุจริตของพนักงานเทศบาลตำบลบ้านแท่น สรุปได้ว่ามีประเด็นที่มีพนักงานเทศบาลตำบลบ้านแท่นมีความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงต่อการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
2. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

บทที่ 3

แนวทางการจัดการความเสี่ยง หรือมาตรการการป้องกัน

1. กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง

กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง เมื่อมีความเสี่ยงที่ได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้ว ผู้บริหารจะต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการ การพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้น และผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance) หลักการตอบสนองความเสี่ยงมี 4 ประการ คือ

1. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์ หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ ลงหรือเลือกกิจกรรมอื่นที่สามารถยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

2. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) การไม่ต้องการดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก กรณีใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อยความน่าจะเป็นจะเกิดน้อย หรือเห็นว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง โดยขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้

3. การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) เพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุการณ์

4. การกระจาย (Risk Sharing) หรือโอนความเสี่ยง (Risk Spreading) หมายถึง การกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกันภัยกับองค์กรภายนอก หรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (outsourcing) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

2. แนวทางการจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลบ้านแท่น

จากผลการตอบแบบประเมินความเสี่ยง เทศบาลตำบลบ้านแท่น ได้กำหนดแนวทางหรือมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

1) จัดให้มีโครงการฝึกอบรมคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรเทศบาลตำบลบ้านแท่น เพื่อสร้างจิตสำนึก

2) จัดส่งเจ้าหน้าที่หรือพนักงานเทศบาลตำบลบ้านแท่นเข้าร่วมการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

3) จัดทำประกาศการแสดงเจตจำนงสุจริต เสริมสร้างคุณธรรม และความโปร่งใส

4) จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

5) จัดให้มีการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามกระบวนการต่าง ๆ และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ